

Inbreng verslag schriftelijk overleg

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap de volgende vragen ter beantwoording voorgelegd over de brief van de Staatssecretaris van 2 juni 2015 inzake bekostiging onderwijs aan vluchtelingenkinderen (Kamerstuk 31 293, nr. 259).

Vorzitter van de commissie,
Wolbert

Adjunct-griffier van de commissie,
Arends

I Vragen en opmerkingen uit de fracties

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de onderhavige brief. Zij achten het niet wenselijk dat scholen voor primair of voortgezet onderwijs met hun bekostiging in de problemen geraken ten gevolge van een groei van het aantal vluchtelingenkinderen aan wie zij onderwijs moeten bieden. De Staatssecretaris is bereid om bij scholen voor primair onderwijs maatwerkoplossingen te bieden en bij het voortgezet onderwijs 1 april als tweede teldatum te introduceren voor de nieuwkomersregeling. De voornoemde leden vragen of de Staatssecretaris kan toelichten of hij ook bereid is om in voorkomende gevallen vóór de datum van de beoogde inwerkingtreding per 1 april 2016, naar maatwerkoplossingen te kijken indien scholen voor voortgezet onderwijs worden geconfronteerd met een forse groei van het aantal aanmeldingen van vluchtelingenkinderen.

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de Staatssecretaris ten aanzien van de bekostiging van het onderwijs aan vluchtelingenkinderen. Zij stellen de volgende vragen.

Asielzoekerskinderen verdienen volwaardig en kwalitatief onderwijs. Het zijn vaak kwetsbare kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. Het kabinet stelde eerder dit jaar dat de regeling onlangs is aangepast zodat extra bekostiging van € 782 per leerling wordt toegekend bij instroom na 1 oktober. Klopt het dat deze regeling in 2013 al bestond, maar door een fout plotsklaps verdween? Als dat waar is, is het dan niet gewoon een sigaar uit eigen doos?

De leden van de voornoemde fractie vinden dat de regelingen onnodig ingewikkeld zijn gemaakt. Want waarom krijgen scholen die kinderen opvangen uit procesopvanglocaties en gezinslocaties geen basisbekostiging? Zij vragen of deze kinderen geen taalachterstand en extra begeleiding nodig hebben (artikel 45¹). Dit budget is te weinig om onderwijs te bieden. Hoe wordt dit opgelost, zo vragen deze leden. Tevens vragen zij waarom scholen pas bij een toename van minimaal 10 asielkinderen na 1 oktober een bedrag per kind (artikel 43²) krijgen. Is het onderwijs bij een instroom van minder dan 10 kinderen van asielzoekers gratis? Zo nee, hoe moeten scholen dit dan bekostigen? Deze leden vragen of de bekostiging van opvang van vreemdelingen iets meer is dan € 2.500 naast de basisbekostiging en of scholen dit bedrag alleen krijgen als de vreemdeling na 1 oktober instroomt (artikel 44³).

Duidelijk is in ieder geval dat we niet veel geld overhebben voor onderwijs aan deze asielzoekerskinderen. In totaal € 14,5 miljoen. Maar als men voor deze leerlingen allemaal de reguliere basisbekostiging zou rekenen, komt men op een bedrag van € 22,5 miljoen. Wat is de reden dat asielzoekerskinderen € 8 miljoen minder aan financiering krijgen dan Nederlandse kinderen? De voornoemde leden vragen of deze kinderen minder onderwijs en ondersteuning nodig hebben en of de Staatssecretaris dit niet tegenstrijdig acht.

De Staatssecretaris beroept zich op maatwerk, maar scholen zitten in financiële onzekerheid, onduidelijkheid en verwarring. Hoe gaat de Staatssecretaris daar een einde aan maken? De leden van deze fractie vragen of de Staatssecretaris een mogelijkheid ziet voor een heldere, openbare en sluitende regeling voor het vo⁴, niet op basis van maatwerk en wat de Staatssecretaris gaat doen voor het mbo⁵.

¹ van de Regeling bekostiging personeel primair onderwijs 2014–2015

² van de Regeling bekostiging personeel primair onderwijs 2014–2015

³ Ibidem

⁴ vo: voortgezet onderwijs

⁵ mbo: middelbaar beroepsonderwijs

Niet alle kinderen die een jaar lang op een eerste opvanglocatie hebben gezeten, spreken al voldoende Nederlands. Dat wordt geconstateerd op de school, waar deze leerling heengaan. Wat is de reden dat verlenging van deze extra steun niet mogelijk is? Kan er een uitzonderingsclausule worden bedacht in dat soort gevallen, zo vragen de aan het woord zijnde leden.

De LOWAN⁶ heeft een magere bezetting. De LOWAN heeft voor het vo slechts één dag beschikbaar. Deze leden vragen of de Staatssecretaris bereid is om uitbreiding mogelijk te maken en of hij dit kan toelichten. De Staatssecretaris geeft aan dat scholen voor voortgezet onderwijs slechts eenmalig bekostigd worden voor de zogenaamde nieuwkomers, ook al wijzigt de school van de betreffende leerling. Is de Staatssecretaris van mening dat een school hoe dan ook kosten moet maken voor deze leerling, ook al gaat hij of zij niet het volledige jaar naar deze school? De voornoemde leden vragen of de Staatssecretaris voornemens is om scholen te verplichten het betreffende budget door te geven aan de nieuwe onderwijsinstelling. Is de Staatssecretaris bereid om de Kamer te rapporteren in hoeverre scholen het betreffende budget doorgeven aan de nieuwe school?

De voornoemde leden zijn blij dat de Staatssecretaris gaat onderzoeken of leraren met een PABO-opleiding bevoegd zijn om les te geven aan internationale schakelklassen. Zij vragen wanneer de Kamer de uitkomsten van dit onderzoek kan verwachten.

Kan de Staatssecretaris een bespiegeling geven van de bekostiging van onderwijs aan asielkinderen nu het aantal asielkinderen stijgt? Zij vragen welke lacunes de Staatssecretaris in het beleid voorziet en wat het moment is dat de Staatssecretaris het beleid gaat bijstellen of extra financiering gaat vrijmaken.

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de Staatssecretaris over de bekostiging van onderwijs aan vluchtelingenkinderen en de knelpunten daarbij. Deze leden hebben nog wel een aantal vragen.

De leden van deze fractie lezen dat de Staatssecretaris naar aanleiding van het gesignaleerde knelpunt met de teldatum van 1 oktober een tweede teldatum introduceert voor vluchtelingenkinderen, namelijk 1 april. Deze leden zijn tevreden dat de Staatssecretaris nu toch erkent dat er (financiële) knelpunten zijn bij het onderwijs aan vluchtelingenkinderen die opgelost moeten worden. Deze leden vragen wel aan de Staatssecretaris te motiveren waarom hij heeft gekozen voor de introductie van een tweede teldatum. Immers, net als bij de teldatum van 1 oktober zal men houden dat er scholen zijn die niet geholpen zijn met de datum van 1 april omdat het vastgestelde teldatum zijn en er daarbuiten weinig flexibiliteit is. Wat is de reden dat de Staatssecretaris niet gekozen heeft voor een systeem waarbij scholen voorfinancieren en zij achteraf na rato bekostigd worden door het ministerie? Dit zou met name een oplossing zijn voor scholen die te maken hebben met kinderen die na 1 oktober binnenstromen en voor 1 april weer vertrekken. Bovendien zijn deze leden bang dat in dit specifieke geval er een drempel zal zijn voor scholen en gemeenten om vluchtelingen op te vangen en onderwijs te bieden. Juist omdat er in veel gevallen sprake is van een sterk wisselende in- en uitstroom zoals de Staatssecretaris zelf ook schrijft in zijn brief. De voornoemde leden ontvangen gaarne een toelichting hierop.

Deze leden zijn ook benieuwd of de Staatssecretaris kan aangeven wat het overleg heeft opgeleverd over de scholen die hij noemt in zijn brief waar de situatie nog niet opgelost is. Hetzelfde geldt voor de bevoegd- en bekwaamheden van de leraren waar aan wordt gerefereerd in de brief en

---

⁶ LOWAN: Landelijke Onderwijs Werkgroep voor Asielzoekers en Nieuwkomers

het op te stellen ontwikkelingsperspectief voor doorstroom naar regulier onderwijs.

Tot slot vragen de voornoemde leden hoe vaak het voorkomt dat scholen die financiering ontvangen voor een vluchtelingenkind dat voor 1 oktober staat ingeschreven en na 1 oktober onderwijs ontvangt op een andere school, deze middelen overmaken naar de nieuwe school.

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van de brief over de bekostiging van onderwijs aan vluchtelingenkinderen. Zij wijzen op het belang van onderwijs aan kinderen voor een hoopvolle en kansrijke toekomst. Om goed onderwijs te kunnen bieden aan deze specifieke groep leerlingen is een toereikende bekostiging nodig, en het is goed om te zien dat de Staatssecretaris deze mening deelt. Toch hebben de voornoemde leden de nodige zorgen of de bekostiging op dit moment toereikend is. Zij wijzen op de noodkreet van de PO-Raad, die aangeeft dat er een tekort aan schoollocaties, gespecialiseerde leerkrachten en lespakketten dreigt. Kan de Staatssecretaris hierop reageren en aangeven hoe hij dit wil aanpakken?

De leden van deze fractie zien een uitbreiding van het aantal meetmomenten voor bekostiging van één naar twee momenten, maar vragen of dit voldoende is om de sterke fluctuaties op te vangen. Is er geen mogelijkheid om in bijzondere gevallen, bijvoorbeeld bij grote toename van het aantal leerlingen, af te wijken van deze strak vaststaande deadlines en meer flexibel om te gaan met meetmomenten?

Deze leden constateren voorts dat scholen die te maken hebben met grote schommelingen in het aantal leerlingen graag gespecialiseerde docenten aannemen, om deze kinderen de begeleiding te geven die ze nodig hebben. Aan de andere kant kunnen scholen lastig inschatten of en voor hoe lang zij personeel kunnen aannemen, vanwege de onzekerheid over de hoeveelheid leerlingen en hoe lang zij op school blijven. De voornoemde leden vinden het wel zeer wenselijk dat deze begeleiding er is. Kan de Staatssecretaris in overleg met de PO-Raad zoeken naar een oplossing voor dit probleem, zo vragen de voornoemde leden.

De leden van de GroenLinks-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de Staatssecretaris. Deze leden zijn verheugd dat er een tweede teldatum voor de nieuwkomersregeling wordt geïntroduceerd en dat er maatoplossingen mogelijk zijn maar vragen tegelijkertijd of deze maatregelen afdoende zijn. Deze leden zien daarom aanleiding tot het stellen van vragen.

De voornoemde leden zijn van mening dat de overheid scholen adequaat en kostendekkend moet faciliteren voor de opvang van asielzoekerskinderen. Elk kind heeft recht op goed onderwijs. Juist bij de opvang van kwetsbare groepen zoals asielzoekerskinderen, die vaak extra aandacht behoeven, moet er geen onduidelijkheid zijn over de financiering en opvang. Deze leden vragen aan de Staatssecretaris hoe de Nederlandse praktijk zich verhoudt tot het internationaal verdrag inzake de rechten van het kind.

De leden van deze fractie vragen hoe vaak er met een school tot een maatwerkoplossing is gekomen. Kan de Staatssecretaris tevens aangeven wat de criteria zijn om in aanmerking te komen voor een maatwerkoplossing?

Deze leden vragen of de Staatssecretaris een overzicht kan geven wat een school in het po⁷ en vo aan totale bekostiging ontvangt indien een leerling instroomt op respectievelijk 1 september 2015, 1 november 2015 en 1 april 2016.

Zij vragen de Staatssecretaris hoeveel nieuwkomers in het schooljaar 2014/2015 zijn ingestroomd in het primair en voortgezet onderwijs. Kan de

---

⁷ po: primair onderwijs

Staatssecretaris aangeven wat de verwachting van toestroom is voor het komend schooljaar? Tot slot vragen zij of de Staatssecretaris kan aangeven indien de toestroom van asielzoekerskinderen het komend jaar substantieel toeneemt of maatwerkoplossingen nog realiseerbaar zijn.